

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 32.545/4

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Mobilité et des Transports, le 16 novembre 2001, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un projet d'arrêté royal "portant règlement de la composition et du fonctionnement du comité consultatif auprès de la Société nationale des chemins de fer belges", a donné le 16 janvier 2002 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 32.545/4

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 16 november 2001 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Mobiliteit en Vervoer verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot regeling van de samenstelling en de werking van het raadgevend comité van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen", heeft op 16 januari 2002 het volgende advies gegeven :

EXAMEN DU PROJET

Préambule

1. Un alinéa 2 nouveau doit être inséré entre les alinéas 1 et 2, et consacré à l'arrêté royal du 5 mars 1992, modifié le 10 août 1998, que le projet entend abroger.

2. Mieux vaut rédiger l'alinéa 3 comme suit :

"Vu la délibération du Conseil des Ministres sur la demande d'avis à donner par le Conseil d'Etat dans un délai ne dépassant pas un mois;

Vu l'avis n°32.545/4 du Conseil d'Etat, donné le 16 janvier 2002 , en application de l'article 84, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat".

Dispositif

Article 1er

L'article 1er, abrogatoire, doit être complété par les mots "modifié par l'arrêté royal du 10 août 1998", avant les mots "est abrogé". Il doit être placé entre les articles 8 et 9 actuels.

Les autres articles seront renumérotés en conséquence.

Article 2

1. En prévoyant que le comité consultatif auprès de la Société nationale des Chemins de fer belges se compose d'au moins deux chambres, le projet d'arrêté implique que d'autres chambres pourraient être créées.

.../...

Or, en vertu de l'article 47, § 1er, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises économiques, il appartient au Roi de régler, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, la composition et le fonctionnement du comité consultatif.

Il doit être entendu que d'autres chambres ne pourraient être créées que selon la même procédure.

2. Il y a lieu d'écrire "transport de personnes" et non "déplacement de personnes".

3. Les articles 2 et suivants s'écriront art.2, art.3, etc.

Article 4

1. L'auteur du projet entend organiser un comité assuré d'une représentativité suffisante. Il y aurait lieu de préciser la procédure qui lui permettra d'atteindre cet objectif. A cet effet, le ministre compétent pourrait, par exemple, par la voie du Moniteur belge, adresser un appel des candidatures et inviter les organisations et associations qui défendent des intérêts sectoriels à lui soumettre des candidatures qui leur paraissent représentatives.

2. A propos des 2° et 4°, il y a lieu de se demander pourquoi ils visent uniquement les membres représentatifs de l'industrie et pas des autres acteurs économiques?

Article 5

Les mots "trafic de personnes" et "trafic de marchandises" doivent être respectivement remplacés par les mots "transport de personnes" et "transport de marchandises".

Article 6

1. A l'alinéa 3, mieux vaut utiliser, dans le texte français, le mot "différent" en lieu et place du mot "opposé".

2. A l'alinéa 5, il y a lieu d'écrire:

"Pour chacun des membres, un suppléant est nommé".

Article 8

Suivant l'article 47, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 21 mars 1991 précitée :

"Le Roi règle par arrêté délibéré en Conseil des ministres, la composition et le mode de fonctionnement du Comité".

C'est donc au Roi qu'il revient d'établir les règles de fonctionnement du comité. Il ne peut, pour l'établissement d'un règlement d'ordre intérieur, qui doit comporter l'essentiel des règles de fonctionnement du comité consultatif, subdéléguer son pouvoir au comité.

L'arrêté en projet doit, dès lors, être complété par des dispositions dans lesquelles le Roi fixe lui-même les règles essentielles de fonctionnement du comité.

C'est à cette condition que l'article 8, alinéa 1er, du projet d'arrêté peut être maintenu, puisque le règlement d'ordre intérieur se bornerait, en ce cas, à régler des questions de détail.

.../...

C'est notamment l'arrêté royal lui-même qui doit fixer un éventuel quorum de présences, et non un règlement d'ordre intérieur; il s'agit en effet d'une modalité importante du fonctionnement du Comité consultatif.

De même, il n'appartient pas au règlement d'ordre intérieur de prévoir des exceptions au délai de convocation prévu par l'article 8, § 2, alinéa 5, du projet d'arrêté.

Article 10

Il n'y a pas lieu de déroger à la règle habituelle d'entrée en vigueur des arrêtés royaux. Il convient de permettre au texte organique de sortir ses effets avant la mise en oeuvre de la procédure destinée à composer le nouveau comité.

Au surplus, il est indiqué de prévoir une règle transitoire aux termes de laquelle les membres de l'ancien comité exerceront leur fonctions jusqu'à l'installation du nouveau comité.

Observations finales d'ordre légistique et linguistique

Le texte néerlandais du projet est mal rédigé du point de vue de la légistique et de la correction de la langue. C'est à titre d'exemple et sous réserve des observations de fond précédentes que sont faites ci-après quelques propositions de texte.

Intitulé

Il faudrait écrire: "... raadgevend comité bij ..." Cette observation vaut pour l'ensemble du projet.

Préambule

.../...

A l'alinéa premier du préambule, il faudrait écrire "inzonderheid op artikel 47" au lieu de "met name artikel 47".

Dispositif

Article 4

A l'article 4, 5° à 9°, le mot "aangeduid" devrait être remplacé par le mot "aangewezen".

Au même article 4, 10°, le mot "vertegenwoordigent" devrait être remplacé par le mot "vertegenwoordigt".

Article 5

A l'article 5 le mot "zetelen" devrait être remplacé par les mots "zitting hebben".

Article 6

A l'article 6, alinéa 2, il faudrait écrire "benoemt ... uit" et non "benoemt ... onder".

A l'article 6, alinéa 4, il faudrait écrire "uitoefenen" au lieu de "beoefenen".

Article 7

Il faudrait écrire: "verzorgt het secretariaat" et non "staat in voor het secretariaat", ce qui a un autre sens.

Article 8

A l'article 8, § 2, alinéa 3, il vaudrait mieux remplacer le mot "modaliteiten" par les mots "nadere regels".

A l'alinéa 4 de la même disposition, les mots "opgenomen op vraag van" devraient être remplacés par les mots "gezet op verzoek van".

A l'alinéa 5 de la même disposition, il faudrait écrire "bezorgd" au lieu de "overgemaakt".

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

Aanhef

1. Tussen het eerste en het tweede lid dient een nieuw tweede lid te worden ingevoegd, waarin behoort te worden verwezen naar het koninklijk besluit van 5 maart 1992, gewijzigd op 10 augustus 1998, waarvan met het ontwerp de opheffing wordt nagestreefd.

2. Het derde lid zou beter als volgt worden gesteld :

"Gelet op het besluit van de Ministerraad over het verzoek aan de Raad van State om advies te geven binnen een termijn van een maand;

Gelet op advies 32.545/4 van de Raad van State, gegeven op 16 januari 2002, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

Dispositief

Artikel 1

In artikel 1, dat een opheffingsbepaling is, dienen vóór de woorden "wordt opgeheven" de woorden "gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 augustus 1998" te worden ingevoegd. Dat artikel zou een plaats moeten krijgen tussen de huidige artikelen 8 en 9.

De overige artikelen behoren dienovereenkomstig te worden vernummerd.

Artikel 2

1. Doordat in het ontwerpbesluit bepaald wordt dat het raadgevend comité bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen uit minstens twee kamers bestaat, impliceert het ontwerp dat nog andere kamers zouden kunnen worden opgericht.

Krachtens artikel 47, § 1, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven staat het evenwel aan de Koning de samenstelling en de "werking" van het raadgevend comité te regelen bij een besluit uitgevaardigd na overleg in de Ministerraad.

Wel te verstaan kunnen andere kamers alleen volgens diezelfde procedure worden opgericht.

2. In de Franse tekst moet worden gewerkt met het begrip "transport de personnes" en niet met "déplacement de personnes".

3. De artikelen 2 en volgende zouden moeten worden aangegeven als "Art. 2"; "Art. 3", enz.

Artikel 4

1. Het is de bedoeling van de steller van het ontwerp een comité in te stellen dat voldoende representatief is. De procedure die hem in staat moet stellen dat doel te bereiken, zou nader moeten worden omschreven. Daartoe zou de bevoegde minister bijvoorbeeld via het Belgisch Staatsblad een oproep tot gegadigden kunnen publiceren en de organisaties en verenigingen die sectorale belangen verdedigen, kunnen verzoeken hem kandidaturen voor te leggen die hun representatief lijken.

2. In verband met de onderdelen 2° en 4° rijst de vraag waarom daarin alleen sprake is van leden die de industrie vertegenwoordigen en niet van de overige economische subjecten.

Artikel 5

In de Franse tekst moeten de woorden "trafic de personnes" en "trafic de marchandises" respectievelijk worden vervangen door de woorden "transport de personnes" en "transport de marchandises".

Artikel 6

1. In de Franse tekst van het derde lid is het beter "différent" te schrijven in plaats van "opposé".

2. In het vijfde lid behoort te worden geschreven :

"Voor ieder lid wordt een plaatsvervanger benoemd."

Artikel 8

Artikel 47, § 1, eerste lid, van de voormelde wet van 21 maart 1991 bepaalt het volgende :

"De Koning regelt de samenstelling en de werking ervan (van het comité) bij een in Ministerraad overlegd besluit".

Het is dus aan de Koning de voorschriften voor de wijze van functioneren van het comité vast te stellen. Voor het opstellen van een huishoudelijk reglement, waarin de kern van de voorschriften voor de werkwijze van het raadgevend comité vervat moet zijn, mag Hij zijn bevoegdheid niet aan het comité overdragen.

Het ontworpen besluit moet bijgevolg worden aangevuld met bepalingen waarin de Koning zelf de belangrijkste voorschriften voor de werkwijze van het comité vaststelt.

.../...

Op die voorwaarde kan artikel 8, eerste lid, van het ontwerpbesluit behouden blijven, aangezien het huishoudelijk reglement er in dat geval toe beperkt zou zijn detailkwesties te regelen.

Inzonderheid moet in het koninklijk besluit zelf, en niet in een huishoudelijk reglement, worden vermeld hoeveel leden eventueel aanwezig dienen te zijn opdat geldig kan worden vergaderd. Dat is immers een belangrijke nadere regel voor de werkwijze van het raadgevend comité.

Voorts mag het huishoudelijk reglement niet voorzien in uitzonderingen op de oproepingstermijn bepaald in artikel 8, § 2, vijfde lid, van het ontwerpbesluit.

Artikel 10

Er is geen reden om af te wijken van de vaste regel voor de inwerking-treding van koninklijke besluiten. De organieke regeling moet gevolg kunnen hebben voordat de procedure voor de samenstelling van het nieuwe comité in gang wordt gezet.

Bovendien behoort te worden voorzien in een overgangsregel die bepaalt dat de leden van het oude comité hun functie blijven uitoefenen totdat het nieuwe comité geïnstalleerd is.

Slotopmerkingen van wetgevingstechnische en taalkundige aard

De Nederlandse tekst van het ontwerp is uit een oogpunt van wetgevings-techniek en correct taalgebruik slecht gesteld. Bij wijze van voorbeeld en onder voorbehoud van de hiervoren gemaakte inhoudelijke opmerkingen worden hierna enkele tekstvoorstellen gedaan :

Opschrift

Men schrijve : "... raadgevend comité bij ...". Deze opmerking geldt voor het gehele ontwerp.

Aanhef

In het eerste lid van de aanhef schrijve men "inzonderheid op artikel 47" in plaats van "met name artikel 47".

Dispositief

Artikel 4

In artikel 4, onderdelen 5° tot 9°, dient het woord "aangeduid" te worden vervangen door het woord "aangewezen".

In datzelfde artikel 4, onderdeel 10°, dient het woord "vertegenwoordigent" te worden vervangen door het woord "vertegenwoordigt".

Artikel 5

In artikel 5 dient het woord "zetelen" te worden vervangen door de woorden "zitting hebben".

Artikel 6

In artikel 6, tweede lid, schrijve men "benoemt ... uit" en niet "benoemt ... onder".

In artikel 6, vierde lid, schrijve men "uitoefenen" in plaats van "beoefenen".

Artikel 7

Men schrijve : "verzorgt het secretariaat" en niet "staat in voor het secretariaat", dat een andere betekenis heeft.

Artikel 8

In artikel 8, § 2, derde lid, is het geraden het woord "modaliteiten" te vervangen door de woorden "nadere regels".

In het vierde lid van dezelfde bepaling dienen de woorden "opgenomen op vraag van" te worden vervangen door de woorden "gezet op verzoek van";

In het vijfde lid van dezelfde bepaling schrijve men "bezorgd" in plaats van "overgemaakt".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Madame
Mevrouw

M.-L. WILLOT-THOMAS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Messieurs
de Heren

P. LIÉNARDY,
P. VANDERNOOT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

F. DELPÉRÉE,
B. GLANSDORFF,

assesseurs de la section de législation,
assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame
Mevrouw

V. CASTIAU,

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par Mme V. FRANCK, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. V. FRANCK, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIÉNARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

V. CASTIAU

M.-L. WILLOT-THOMAS